

Illés Péter: Paraszti szőlőhegyek a Délnyugat-Dunántúlon. Vas, Zala, Nyugat-Somogy.

SZOMBATHELY: VASI MÚZEUMBARÁT EGYLET, 2020. 108 P.

A bor, az mindig több mint bor. Több a szőlő levéből erjesztett italnál. A szőlőhegy pedig mindig több mint szőlőhegy. Több mint a szőlő és a bor termelésének és a megélhetés biztosításának a helyszíne. Termőtáj, természeti- és egyben épített környezet, amely az ember munkájának évszázados nyomát viseli magán. A munka, a gazdálkodás fontos színtere, de egyben a szabadidő és az ünnepnapok kitüntetett terepe is.

A 21. században a szőlészet–borászat a mezőgazdaság – és a turizmus – egyik jól jövedelmező ágazata, uniós források bevonásával is egyre inkább fejlődő, modernizálódó bevételi forrás. A hatalmas borászati üzemekhez és a kisebb–nagyobb családi gazdaságokhoz képest, ahol a szőlőhegy már csak egyszerű „dűlőnek” számít, létezik olyan rejtett kis világok, ahol a régi szőlőhegyek jellegzetes, időtlennek tűnő kulturális örökségét, de legalábbis annak kései lenyomatát megtapasztalhatjuk. Ezekről a minőségi borvidéki besorolás alá nem eső, de jelentős táji és társadalmi értékeket őrző kisparscellás, egykor paraszti, majd utó-paraszti (zártkerti) szőlőhegyekről szól Illés Péter *Paraszti szőlőhegyek a Délnyugat-Dunántúlon* című könyve. A Vas, Zala és Nyugat-Somogy falvainak határában meghúzódó szőlőhegyek – illetve azok reliktumainak – történeti–néprajzi, anyagi és szellemi kulturális örökségének bemutatására vállalkozott az etnológus–muzeológus szerző, aki már korábban, doktori értekezésében és hosszabb–rövidebb írásaiban is a tradicionális tájfenntartó közösségeket vizsgálta, első-

sorban a Vasi-hegyhát paraszti szőlőhegyein. A téma fontosságát és aktualitását jelzi, hogy a kézirat a Magyar Tudományos Akadémia Bolyai János Kutatási Ösztöndíj keretében készült el, a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával, megjelenéséhez az Agrárminisztérium és a Hungarikum Bizottság is hozzájárult.

A tudományos igényességet soha nem mellőző, ugyanakkor tetszetős és olvasóbarát kötetet vehet kézbe az olvasó. (A grafikai tervező és a borító a MAUZ Kft-nek köszönhető.) A képekkel és korabeli forrásokból származó idézetekkel gazdagon illusztrált könyvhöz Ambrus Lajos előszava adja meg az alaphangulatot, amely a szőlőhegyet, mint a magyar tájképet alapvetően meghatározó „szent helyet” írja le. „A szőlőhegy lényegét a legjobbak mindig értik” – ezt a lényegét pedig öt fejezetben tárja elénk a szerző, majd az utószóban a hagyományos kiscsaládi gazdálkodás helyett létrejövő új társadalmi funkciókat, potenciálokat is felvázolja.

A kellemes dizájnnal szerkesztett fejezetek közül az első a paraszti szőlőhegyek tájformáló szerepét tárgyalja. A délnyugat-dunántúli kisparscellás művelésű szőlőhegyeket középkori gyökerekig vezet vissza, amelyek létrejötté a művelési módból következik és jellegzetes tájképi tagozódást eredményez. A tájképbe nemcsak a szőlőültetvények tartoznak bele, hanem az azokat szervesen kiegészítő gyümölcsösök, kaszálók, utak, kutak és egyéb tájhoz alakított elemek is. Beletartoznak – természetesen – a szőlő feldolgozására és a bor tárolására épített „hajlékok” is. Az előforduló pincetípusok leírásaihoz remek példákat látunk a szerző saját felvételein.

A kötet nagy része a szőlőhegyi közösségek hagyományvilágát írja le. Azt a tradicionális jobbágy–paraszti műveltséget, amely a 19. század végéig, a filoxéravész

követő műszölszeti ismeretek elterjedésig fennmaradt. E közösségek alakulását a 11. századtól követhetjük nyomon, a szőlőművesek–földesurak egymáshoz való viszonyán, az adózási módokon és a hegybirtok tulajdonszerkezetén keresztül. Megismerjük a szokásjogok mentén szerveződő sajátos területi önkormányzatú hegybéli közösségek, a hegyközségek évszázadokig íratlan hagyományokon alapuló zárt kultúráját. A 17. századtól írásba is foglalt rendtartások (hegytörvények) összehasonlító elemzésével megérthetjük a szőlőhegyi birtokos közösség működését, de a változásokra és azok miértjeire is magyarázatot kapunk. Régi iratok részletei demonstrálják az egyéni és közösségi köteleességek mibenlétét, a felmerülő konfliktusokat, az esetleges szankciókat.

A hegybéli élet ciklikusságát a szentekhez köthető határnapok szabták meg. A jeles napokhoz a vallásos népszokásokon kívül jogi népszokások fűződtek, amelyek a működés kereteit biztosították. A szőlőhegy mágikus védelméről a kápolnák és más vallásos kisépítmények gondoskodtak, valamint a fogadott, többnyire szentekhez köthető ünnepnapokon tartott misék és búcsúk. A népszerű boros vagy a mezőgazdaság határnapjaihoz kapcsolódó szentek ünnepein kívül Illés felsorol még rengeteg jeles napot, amelyhez jogi, vallásos vagy mágikus eljárások kapcsolódtak. Külön foglalkozik a nők szerepével a szőlőhegyen, akik csak kivételes alkalmakkor tartózkodhattak az amúgy zárt, férfiközösség számára fenntartott világban; nem hagyja figyelmen kívül a szőlősgazdák és az állandó lakosok közti ellentéteket; és néhány betyártörténettel is színesíti a szőlőhegyről kialakult képet.

A szőlő- és gyümölcsfajták, a szőlő- és gyümölcsfeldolgozás módszereinek és eszközeinek hagyományos néprajzi leírásán

túl megkapjuk a kisüsti pálinkafőzés, valamint egyéb szőlőhegyi gasztronómiai jellegzetességek – gyümölcscecetek, aszalványok, lekvárok – ismertetését is. A dolgoz hétköznapiak mellett a szőlőhegyi lakomák, étkezési- és italozási alkalmak mutatják azt az összetett rendszert, amely magát a szőlőhegyet jelenti.

A kötet felvázolja a nagyobb törvényi változásokat, és rámutat, hogy egyes szőlőhegyi tradíciók túléltek az 1848. évi jobbagyfelszabadítást, a 19. század végi és a 20. század első felének állami szabályozásait, sőt, a hegyközségek 1949. évi felszámolását is. A hegyre menés sokáig része maradt a szőlőbirtokos családok mindennapjainak, mára azonban az egykori önellátó vegyes gazdálkodást folytató hegygazdák utódai legfeljebb hobbi szinten természetnek szölköt. Túl fogják így élni szőlőhegyeink napjaink legújabb technológiai forradalmát, a kultúra digitalizációját, adatfelhőbe költözését? Marad valami a hagyományos földhasználati formákból? Igényli a virtuális világban élő ember a természet közelségét, érzi a termőföld megmunkálásának ősi ösztönét? Lesz majd hova menekülni a virtuális térből? A kulturális- és ökoturizmus ki tudja használni a paraszti szőlőhegyek reliktumáiban rejlő lehetőségeket? Vajon visszahozható az elmúlt idő?

Az elmúlt idő nem visszahozható – következtet a szerző az utószóban. Úgy nem. De talán új gazdasági–társadalmi funkciók mentén megörizhető valami a régi szőlőhegyek világából. Ha meglátjuk értékeit, és legalább reliktumait átmentjük az utókornak. Ehhez pedig, miközben évszázadokat repít vissza az időben, kiváló iránymutatást ad dr. Illés Péter írása a Nyugat-Dunántúli paraszti szőlőhegyeiről.

Gyanó Szilvia

BARÁTH ZSOLT: KONFLIKT ZWISCHEN
BISCHOF DRASKOVICH UND DEN
DEUTSCHEN UNTERTANEN IN PERNAU
IN DER ERSTEN HÄLFTE DES 17.
JAHRHUNDERTS. BEITRÄGE ZUR
GESCHICHTE DER ABTEI ZU PERNAU

Die im westlichen Teil des Komitat Vas befindliche Abtei zu Pernau befand sich ab dem 14. Jahrhundert in den Händen von mehreren Benefiziaren, unter denen György Draskovich wahrscheinlich am bekanntesten war. Der die Abtei besitzende Bischof-Abt geriet in den ersten Jahrzehnten des 17. Jahrhunderts mit den deutschsprachigen Untertanen in Pernau in derart schwierigen Urbarialkonflikt, für welchen im Laufe des Jahrhunderts fast kein Beispiel auffindbar ist. Die Hauptgründe für den Streit sind in der Veränderung der die wertvollen wirtschaftsgeschichtlichen Beiträge gewährenden Urbarialleistungen zu suchend. Das Bild wird zur selben Zeit durch den sich verbreitenden Protestantismus und durch die Geldmangel des gegen den Osmanen geführten Kampf abgetönt.

JÓZSEF HORVÁTH: DIE PATRIOTISCHE
MEDAILLE DES UNGARISCHEN KÖNIGS
KARL IV. (1887–1922)

Nach Vermutung wurde die im Beitrag vorgeführte Medaille – deren mehrere Exemplare wahrscheinlich – noch zur Gelegenheit des ersten Thronbesteigungsversuches des Königs von Ungarn und Böhmen Karl IV. – als Kaiser Österreichs Karl I. – zwischen 26. März und 6. April 1921 ihren Anhängern in Szombathely verliehen. Die Bestätigung oder die Widerlegung dieser Annahme beansprucht noch weitere Forschungsarbeit. Der vorliegende Beitrag macht primär dieses Mal etliche Gutachten bekannt.

GÁBOR ILON: DAS ARCHÄOLOGISCHE
ERBE DER „WART“ UND DES
„WINDENLANDES“

Teil 1.

Der in zwei Teilen erscheinende Beitrag untersucht die im Titel volkskundlich zwei Regionen zuordnenden, an diesen unmittelbar angrenzenden 26 Siedlungen, bzw. derer 85 archäologische Fundstellenmaterialien im Gebiet des heutigen Landes, jedoch mit Ausblick auch auf die benachbarten Regionen. Da solche Arbeit bisher nicht angefertigt worden war, beschreibt er nach der kurzen Bekanntmachung der Geschichte der Forschung und Umgebung – auf kaum genügende Angaben beruhend – eine skizzenhafte Siedlungsgeschichte von der Jungsteinzeit her bis zur Türkenzeit. Aus dem ersten Teil geht hervor, dass es in der Urzeit, d. h. bis zur Erscheinung der Römer, zu dieser Zeit drei Zeitalter „abgestattet“ werden kann: erstens die Zivilisation aus der mittleren Jungsteinzeit, die Linearkeramikkultur in Transdanubien, dann die Hügelgrabkultur aus der späten Bronzezeit, schließlich die Kelten aus der Eisenzeit.

SZILÁRD BIERNACZKY:
LÁSZLÓ MAGYAR, DER FORSCHER
DER LEBENDEN UND UNBELEBTEN
NATUR VOR MITTELAFRIKA

In der schriftlichen Nachlaß des berühmten afrikanischen Geländeforschers aus dem 19. Jahrhundert – eine Großmonographie, sieben Tagebuchauszüge, 60 Briefe – gilt als eines der sehr wichtigsten wissenschaftsgeschichtlichen Unika der anlässlich des 200. Jubiläums der Geburt von László Magyar stattgefundenen fünf Gelehrtentreffen die Erfor-

schung der auffindbaren naturwissenschaftlichen Bezüge. Dieser Beitrag, als eine bedeutend erweiterte Variante einer früher bereits publizierten Zusammenfassung, zieht sämtliche die Naturwissenschaften berührenden – geologischen, traditionellen ärztlichen, botanischen, zoologischen, bzw. geographischen, hydrographischen und landwirtschaftlichen – Angaben in Betracht, von der Forschungsvorgeschichte nicht zu schweigen.

BALÁZS NÉMETH: SCHEINDER
AN DER FRONT. ZWEI KRIEGSTATEN
DES HUSARBERSTEN JÓZSEF TÖRÖK
IM JAHRE 1915

Der Husaroberst József Török kämpfte ab Beginn des I. Weltkrieges bis 1915 im Verband des kaiserlichen und königlichen Husarregimentes Nr. 11. Den Sommer 1915 zeichnete sich in den Kämpfen in der Umgebung von Dnjestr zweimal aus. Das erste Mal geriet er als Mitglied einer Streifwache in Feuergefecht, im Laufe dessen die Russen zurückgeschlagen wurden. Bald darauf nahm er wieder an einer Streifwache teil, während dessen die Russen den Dnjestr durchgeschwommen in die Flucht geschlagen und Pferde erbeutet wurden. Für seine beiden Taten wurde er ausgezeichnet. Im Zivilleben war er in Szombathely als Offizier- und Herrenschneider tätig.

KATALIN ESZTER KOVÁCS: MOSAIKEN
AUS DEM LEBEN DES BÜRGERMEISTERS
ZU SZOMBATHELY, ISTVÁN KISKOS
(1874–1945)
Teil 2.

István Kiskos (1874–1945) gelangte auf der Stufenleiter emporkommend am 20. Mai

1914 auf die Spitze von Szombathely. Er pflegte großangelegte Städtepläne. Als eines der größten Ergebnisse seiner Bürgermeistertätigkeit galt, daß er die Stadt erfolgreich über den Krieg und die darauf folgenden Revolutionen hinwegführte. Der erste Weltkrieg deutete auf die Notwendigkeit des Zustandbringens des bereits in seinem Programm angekündigten Krankenhauses und der Schlachtbank hin. Er war zwischen 9. Oktober 1930 und 8. Juni 1931 als Abgeordnete tätig. Nach der erfolglosen Parlamentswahl zog sich aus dem politischen Leben zurück.

ZOLTÁN HORVÁTH: „AUS DEM BAU
DER NATION KANN SICH NIEMAND
AUSZIEHEN“. DIE LAGE DER
AUSSERSCHULISCHEN VOLKSBILDUNG
IM KOMITAT VAS. IM SPIEGEL DER
ANORDNUNGEN UND BESTIMMUNGEN
IN DEN 1920–1930-ER JAHREN

Das Amtsblatt, die berufliche, methodologische Zeitung der außerschulischen Volksbildungs-kommission des Komitates Vas war ab 1925 das Blatt der Transdanubischen Lehrer (Dunántúli Tanítók Lapja), dann das der Transdanubischen Volksbildungslehrer (Dunántúli Népművelők) – zwischen 1932–1938, bis die Anordnungen, die lokalen Rechtsregeln im Amtsblatt vom Komitat Vas (Vasvármegye Hivatalos Lapja) erschienen. Das Blatt erschien das erste Mal am 8. Januar 1903 als Amtsblatt des Munizipiums Komitat Vas. Der Beitrag beschreibt anhand der Publikationen des Munizipiums Komitat Vas die Lage der Volksbildung im Komitat Vas in den 1920-er und 1930-er Jahren, mit besonderer Hinsicht aufs Tätigwerden der außerschulischen Volksbildungskommission im Komitat Vas.

IMRE GRÁFIK: BEITRÄGE ZUR
TRADITIONSPFLEGE DER TÖPFER IM TAL
VON VELEMÉR

Im Zusammenhang mit dem Beitrag von Zoltán Nagy mit dem Titel: „*Die Töpferei der Wart aus der Perspektive von drei Generationen*“ in der 3. Nummer der Zeitschrift Vasi Szemle ruft der Verfasser einen aus mehreren Aspekten bedeutenden Film und eine periodische Ausstellung hervor, die zu Beginn der 1970-er Jahren – als miteinander zusammenhängende, zwei – aufmerksamserregende Unternehmen und Ereignisse von Rang galten. Die Ethnologin Mária Kresz und der Filmregisseur Domokos Moldován unternahmen einen die Volkstöpferei umfassend beschreibenden Filmentwurf. Die zwei wichtigen und betonenden Teile des Films – des Tongrubenbaues und die Verwertung der Gefäße wurden in der Wart, im Tal von Velemér aufgenommen. Bereits beim Drehen wurde aufgeworfen, daß der im Mittelpunkt befindliche altertümliche, auf Produkttausch beruhende sg. von Dorf auf Dorf wandernde Handel mit den im Film sichtbaren Teilen auch ausgestellt werden könnte. Der Verfasser schloss sich als Berufsanfängermuseologe dem Drehen, dann diesem Teil der Veranstaltung der Ausstellung an. Die Ausstellung erfolgte im Jahre 1971. Da das Museum für Ethnographie (Néprajzi Múzeum) zu der Zeit keinen Ausstellungsplatz hatte, wurde es im Hauptstädtischen Kulturhaus (Fővárosi Művelődési Ház) vorgestellt.

CSABA TÓTH: VASVÁR UND HEGYHÁT
IN DER BILDENDEN KUNST
Teil 3.

Die Fremdenverkehrsrolle dieser Kleinstadt und des sie umgebenden Kleinraumes wurde erst in der jüngsten Zeit im Lande allgemein bekannt, besonders die der attraktivsten Sehenswürdigkeiten, das Arboretum in Jeli. Der Beitrag von Csaba Tóth erschließt die bildkünstlerischen Darstellungen von Vasvár und dem Vasi Hegyhát in chronologischem Überblick ab der zweiten Hälfte des 19. Jahrhundert bis auf den heutigen Tag. Diese Landschaft gab Josef Mindszenty und Gáspár Nagy, die zwei Persönlichkeiten der jüngsten Vergangenheit. Im Beitrag werden auch belletristische Parallelen neben den bildkünstlerischen Werken vorgelegt. Die bildkünstlerische Sammlung im 2011 übergebenen Friedenshaus in Vasvár spielte eine Katalysatorrolle im bildkünstlerischen Leben des Raumes. Es wurden Künstlerlager, Künstlerkolonien organisiert, die die kulturelle Bedeutung des einstigen Komitatssitzes erhoben, zurückgebracht hatten. Der Beitrag gilt als ein großes Anstarren, Revelation, um zu beweisen, wie viel verborgene Werte noch im Lande und Komitat Vas vorhanden sind.

ZSOLT BARÁTH: CONFLICT OF BISHOP
GYÖRGY DRASKOVICH WITH THE SERFS
OF PORNÓAPÁTI IN THE FIRST HALF OF
THE 17TH CENTURY. CONTRIBUTIONS
TO THE HISTORY OF ABBEY OF
PORNÓAPÁTI

The Abbey of Pornóapáti, in the western part of Vas County has changed hands several times since the 14th century, but perhaps the best known of them was György Draskovich. In the first decades of the 17th century, the bishop-abbot, who held the abbey, became embroiled in an almost unprecedentedly serious conflict with the German-speaking serfdom of Pornóapáti. The main causes of the strife are to be found in the change of socage, which, by the way, provide valuable economic historical data, but at the same time, the conflict was also influenced by the lack of money caused by the spread of Protestantism and the struggle against the Ottomans.

JÓZSEF HORVÁTH: PATRIOT MEDAL
DONATED BY CHARLES I OF AUSTRIA
(1887–1922), KING OF HUNGARY

It is assumed that the medal presented hereby, and probably several copies of it, was donated by Emperor Charles I of Austria – in Hungary going by the name of Károly IV, King of Hungary and Bohemia – to his devotees in Szombathely on the occasion of his first attempt to seize the throne between March 26 and April 5, 1921. Further exploratory work is required to prove or disprove this assumption. This paper presents some preliminary expert opinions.

GÁBOR ILON:
THE ARCHAEOLOGICAL HERITAGE OF
THE “ŐRSÉG” AND “VENDVIDÉK”

Part 1

The article, published in two parts, examines 26 settlements and a total of 85 archaeological sites belonging to or adjacent to these two regions, with a view to the neighboring regions as well. As no such work has been done so far, after a brief description of the history of research and the research environment, the author outlines the history of the settlements from the Neolithic to the Turkish period, building on the barely sufficient data. The first part reveals that in prehistory, that is, until the appearance of the Romans, we can currently identify three eras in the region: first the Middle Neolithic civilization, the Transdanubian line-decorated pottery culture, then the tumulus culture from the Late Bronze Age, and finally the Celts from the Iron Age.

SZILÁRD BIERNACZKY:
LÁSZLÓ MAGYAR, EXPLORER OF
ANIMATE AND INANIMATE NATURE
IN CENTRAL AFRICA

On the occasion of the 200th anniversary of the birth of László Magyar, five scholarly meetings were held in the autumn of 2018. One of the important novelties of the series was the exploration of the scientific aspects of the written legacy of László Magyar, a prominent representative of 19th century African fieldwork. The legacy contains a large monograph, seven diary excerpts, and 60 letters. This dissertation, which is a significantly expanded version of a previously published summary, encompasses all of László Magyar's fields in natural sciences – geology, traditional medicine,

botany, zoology, geography, hydrography, agriculture –, all the while keeping in mind the history of his research as well.

BALÁZS NÉMETH: TAILOR ON THE
FRONTLINE. THE TWO COMBAT
ACTIONS OF JÓZSEF TÖRÖK HUSSAR
CORPORAL IN 1915

József Török, a Hussar corporal fought in the Imperial and Royal 11th Hussar Regiment from the beginning of World War I until 1915. In the summer of 1915, he distinguished himself twice in the fighting in the Dniester region. First time, he was involved in a firefight as a member of a patrol, during which the Russians were driven back. Not long after, he took part in another patrol, during which, after crossing Dniester River swimming, they put the Russians to flight and took their horses. He was decorated for both of his actions. In the civilian life he worked as a tailor for officers and gentlemen in Szombathely.

ESZTER KATALIN KOVÁCS: MOSAICS
FROM THE LIFE OF ISTVÁN KISKOS
(1874–1945), MAYOR OF SZOMBATHELY.

Part 2

István Kiskos (1874–1945) became the mayor of Szombathely on May 20, 1914, after walking through the career ladder. He had large-scale urban development plans. One of the greatest achievements of his work as mayor was that he led the city through the war and subsequent revolutions. The World War I showed the need to establish a hospital and a public slaughterhouse, these were already announced in his program. From October 9, 1930 to June 6, 1931, he served as a Member of Parlia-

ment. After a failed election in 1931, he retired from political life.

ZOLTÁN HORVÁTH: “NO ONE CAN
WITHDRAW THEMSELVES FROM THIS
NATION-BUILDING WORK” –
THE SITUATION OF EXTRACURRICULAR
ADULT EDUCATION IN VAS COUNTY,
IN THE LIGHT OF THE DECREES AND
REGULATIONS OF THE 1920S AND 1930S

The bulletin, professional and methodological newspaper of the Extracurricular Adult Education Committee of Vas County was the *Dunántúli Tanítók Lapja* (Journal of Transdanubian Teachers) from 1925, then the *Dunántúli Népművelő* (Transdanubian Adult Educator) from 1932 to 1938. The decrees and local legislation on adult education were published in the *Hivatalos Lap* (Official gazette) of Vas County. The Gazette was first published on January 8, 1903, as the official gazette of the Vas County Legislature. The study presents the situation of adult education in the 1920s and 1930s, especially the operation of the Extracurricular Adult Education Committee of Vas County based on the county's official gazette.

IMRE GRÁFIK: CONTRIBUTIONS
TO THE TRADITION-PRESERVATION OF
VELEMÉR VALLEY POTTERS

This present essay recalls a film and a periodical exhibition in connection with the study published in the 3rd issue of *Vasi Szemle* in 2020 by Zoltán Nagy, entitled “The Pottery of the Órség from the Perspective of Three Generations”. These events were noteworthy enterprises, and prestigious interconnected professional events of the early 1970s. Ethnographer Mária Kresz and the film director Domokos Moldován

started to implement a film project that comprehensively describes folk pottery. The two important parts to the film; clay mining and the sale of pottery were recorded in Őrség, in the Velemér Valley. Already during the filmmaking, an exhibition was suggested that would focus on the traditional, product exchange-based commerce, to present some aspects of the film. The author became involved in this part of filmmaking and then in organizing the exhibition as a fledgling museologist. The exhibition was realized in 1971, but since the Ethnographic Museum did not have an exhibition place at that time, it was presented in the House of Culture in the Capital.

CSABA TÓTH: VASVÁR AND HEGYHÁT
IN FINE ARTS
Part 3

The role of tourism in this small town in Western Transdanubia and the surrounding micro-region has only recently become nationally known, especially its most attractive landmark, the Jeli Arboretum. Csaba Tóth's study explores the fine art representations of Vasvár and the Vasi Hegyhát in a chronological overview from the second half of the 19th century to the present day. This is the land of József Mindszenty and Gáspár Nagy, two outstanding Hungarian personalities. The study also presents literary parallels alongside works of fine art. The Fine Arts Collection of the Vasvár's "Békeház" (House of Peace), completed in 2011, played a catalytic role in the fine arts life of the region, with creative camps and artists' colonies, bringing back the cultural significance of this former county seat. The study is in fact an open-mouthed astonishment over the fact that how much hidden value there is still in the country and in Vas County.

BARÁTH ZSOLT (1988) doktorandusz, Pécsi Tudományegyetem, Bölcsészeti és Társadalomtudományi Kar, Interdiszciplináris Doktori Iskola, Pécs

DR. BARISKA ISTVÁN (1943) történész, ny. levéltárvezető, Kőszeg

DR. BIERNACZKY SZILÁRD (1944) ny. egy. docens, mb. szenior előadó, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történeti Intézet, Budapest; költő, irodalmár, muzikus, néprajzkutató, afrikanista, Érd

BÍRÓ ZSOLT (1969) fordító, tanár, Szombathely

DR. GRÁFIK IMRE (1944) néprajzkutató, ny. múzeumi főtanácsos, Szombathely

GYANÓ SZILVIA (1978) etnográfus, muzeológus, Thúry György Múzeum, Nagykanizsa

HORVÁTH JÓZSEF (1952) helytörténész, ny. könyvtáros, Szombathely

HORVÁTH ZOLTÁN (1982) közművelődési szakember, Szombathelyi Médiaközpont Nkft.; igazgató, AGORA Szombathelyi Kulturális Központ

ILON GÁBOR (1956) régész, szellemi szabadfoglalkozású, Mesterháza

KOVÁCS ESZTER KATALIN (1988) levéltáros, Magyar Nemzeti Levéltár Vas Megyei Levéltára, Szombathely

DR. NÉMETH BALÁZS (1981) nyelvész, jogász, hadtörténeti kutató, Vas Megyei Kormányhivatal, Szombathely

TÓTH CSABA (1959) festőművész, főiskolai docens, Eötvös Loránd Tudományegyetem, Savaria Egyetemi Központ, Berzsenyi Dániel Pedagógusképző Központ, Vizualis Művészeti Tanszék, Szombathely